

Kirkollishallituksen istunto 10.4.2024 Pöytäkirja nro 3/2024

Aika: 10.4.2024 klo 13:00–15.16
Paikka: Kirkollishallituksen kokoustilat, Karjalankatu 1, Kuopio
Läsnä: arkkipiispa **Leo** (puheenjohtaja), metropoliitta **Arseni**, metropoliitta **Elia**,
piispa **Sergei**, pastori **Mikko Sidoroff**, **Elina Palola**, **Jefim Brodkin**, **Peter Saramo**

Esittelijät: palvelukeskuksen johtaja **Jari Rönkkö**, palvelukeskuksen lakimies **Jouni Heino**,
kasvatus- ja koulutuspäällikkö **Antti Räsänen**, talouspäällikkö **Henna Mynttinen**

Poissa: Ritva Bly (läsnä varajäsen Elina Palola)
Tanja Leskinen (läsnä varajäsen Jefim Brodkin)

Sihteeri: Jouni Heino

§ 24 Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen, minkä jälkeen pidettiin alkuhartaus.

Puheenjohtaja

§ 25 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Esitys:

Kokous todetaan laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Puheenjohtaja

§ 26

Pöytäkirjan tarkastajat

Esitys:

Pöytäkirjantarkastajiksi ehdotetaan valittavaksi Jefim Brodkin ja Peter Saramo.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Puheenjohtaja

§ 27

Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Esitys:

Toimitettu esityslista hyväksytään kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Kasvatus- ja koulutuspäällikön esittely

§ 28

Kirkon keskusrahaston apurahat

Litteet 28 a ja b SALASSA PIDETTÄVÄ Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999 24§ 1. mom. alakohdat 21 ja 23.

Taustaa:

Kirkollishallitus on varannut kirkon keskusrahastosta 20 000 euroa jaettavaksi apurahoina teologisiin jatko-opintoihin, ensisijaisesti opintojen loppuvaiheessa oleville opiskelijoille.

Määräaikaan 22.3.2024 mennessä tuli kaksi hakemusta kirkon keskusrahastoon.

1. TM, Sami Fyrqvist hakee 20 000 euroa väitöskirjatyöhönsä, jonka aiheena on Suomen ortodoksisen kirkon papiston pappeuskuva, **liite 28 a SAL.PID**. Suositelijana on Professori Pekka Metso.
2. TM, Karoliina Schauman hakee 3 000 euroa väitöskirjatyöhönsä, jonka aiheena on Kauneus pyhittäjä Simeon Uusteologin (n. 949–1022, luostarinjohtaja Konstantinopolissa) kirjallisessa tuotannossa, **liite 28 b SAL.PID**. Suositelijana on vanhempi yliopistonlehtori Anni Maria Laato.

Hakijoista Fyrqvist on saanut keskusrahaston 10 000 euron apurahan vuonna 2022. Schauman perui hakemuksensa 8.4.2024.

Päätösesitys:**TM, Sami Fyrqvist**

20 000 euroa

Apuraha jaetaan vuonna 2024.

Perustelut:

Fyrqvistin väitöskirjatyö on edennyt aikataulun mukaisesti. Artikkelin *Suomen ortodoksisen kirkon papisto kanonisessa traditiossa ja kirkkolaisissa* on julkaistu Ortodoksia-aikakauskirjan numerossa 63. Diakonian tutkimus-aikakauskirjaan lähtee lähiviikkoina arvioitavaksi Fyrqvistin toinen tutkimusartikkeli, jossa hän käsittelee papiston käsityksiä diakoneista ja heidän tehtävistään.

Väitöskirjatutkimukseen kohdistuva odotus uuden tiedon tuottamisesta toteutuu Professori Pekka Metson mukaan Fyrqvistin kohdalla ilahduttavalla tavalla. Tuloksien osalta nyt jo on nähtävissä, että Fyrqvistin tutkimus tarjoaa uutta tietoa diakonin toimenkuvan laajuutta koskevaan kirkolliseen ja akateemiseen keskusteluun.

Fyrqvist on valmistunut läntisen teologian maisteriksi 2017 ja ortodoksisen teologian maisteriksi 2020 Itä-Suomen yliopistossa. Väitöskirjaprosessi etenee suunnitelman mukaisesti ja arvioitu ajankohta väitökselle on keväällä/kesällä 2025.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Kasvatus- ja koulutuspäällikön esittely**§ 29****Johannes Mureen rahaston apuraha**

Liitteet 29 a, c ja d SALASSA PIDETTÄVÄ Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999 24§ 1. mom. alakohdat 20, 21 ja 23.

Taustaa:

Johannes Mureen rahastosta on jaossa 5800 euroa lahjakkaille kirkon toimeen opiskeleville tai Suomen Asutumuseon toimintaan ja asutustoimintaa koskevaan tutkimukseen. Määräaikaan 22.3.2024 mennessä tuli kolme hakemusta.

Määräaikaan saapuneet hakemukset:

1. Asutumuseosäätiö hakee 2 000 euron apurahaa museonhoitajan palkkauksen omavastuuosuu- den kattamiseen ja esineistön konservointiin, **liitteet 29 a ja b**.
2. Teologian ylioppilas Anni Alanko hakee 2 000 euron apurahaa elinkustannusten kattamiseen sekä kirkkomuusikkona kehittymiseen, **liite 29 c**. Suosittelijoina ovat kanttori Elia Pietarinen, rovasti Stefan Holm sekä kirkkomusiikin opettaja Petri Nykänen.
3. Teologian ylioppilas Antti Partainen hakee 1 000 euron apurahaa opintojen rahoittamiseen ja elinkustannuksiin, **liite 29 d**. Suosittelijana on apulaisprofessori Maria Takala-Roszczenko.

Hakijoista asutumuseosäätiö on saanut 2 000 euron apurahan vuosina 2021–2023 sekä Partainen 1 000 euroa vuonna 2023.

Esitys:

Asutumuseosäätiö	2 000 euroa
Anni Alanko	2 000 euroa
Antti Partainen	<u>1 000 euroa</u>
	5 000 euroa

Apurahat maksetaan vuonna 2024.

Perustelut:

Kaikki hakijat täyttävät hakuehdot. Lapinlahdella toimiva Asutumuseo on opintorahaston perustaneen Mureen sisarusten kodista ja esineistöstä koottu perinнемuseo.

Anni Alanko on lahjakas ja opiskelussaan kiitettävästi menestynyt 1. vuoden kirkkomusiikin opiskelija. Hän on opintovapaalla leikkaussalisairaanhoitajan virasta. Hän ei ole oikeutettu aikuiskoulutustukeen ja opintotukikuukaudet on käytetty aikaisempiin opintoihin. Tuloina ovat säästöt ja asumistuki.

Antti Partainen on menestynyt opinnoissaan hyvin. Hän on 3. vuoden opiskelija ja valmistuu teologian kandidaatiksi tänä keväänä hyvin/kiitettävien arvosanoin. Partainen haluaa päästä jatkamaan syksyllä suoraan maisterin opintoihin.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Taluspäällikön esittely**§ 30****Suomen ortodoksisen kirkon tilinpäätös 2023**

Liite 30 b OSITTAIN SALASSA PIDETTÄVÄ Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999 24§ 1. mom. alakohta 23.

Taustaa:

Suomen ortodoksisen kirkon tuloja käytetään kirkolliskokouksen vahvistaman talousarvion rajoissa, kirkon yhteisen hallinnon menoihin, huippakuntien menoihin, eläkkeisiin, perhe-eläkkeisiin, seurakuntien, luostareiden ja kirkon tehtävää edistävien yhteisöjen tukemiseen sekä muihin lakiin ja sitoumuksiin perustuviin kirkon menoihin ja tehtäviin.

Suomen ortodoksisen kirkon tuotot koostuvat seurakunnilta ja luostareilta kannettavista keskusrahasto- ja eläkemaksuista, valtionavustuksesta, muista toiminnan tuotoista ja sijoitustoiminnan tuotoista. Vuoden 2023 keskusrahastomaksut olivat 3 013 822,00 euroa (2022 2 987 434,00) ja valtionavustus 2 737 000,00 (2022 2 652 000,00). Eläkekassan tulot, muut toiminnan tuotot ja sijoitustoiminnan tuotot 2023 olivat 1 970 224,40 (2022 1 893 135,73). Kirkon tulot yhteensä olivat vuonna 2023 7 750 827,39 euroa (2022 7 518 465,85 euroa). Vuoden 2023 talousarviossa tulot olivat yhteensä 7 610 700 euroa. Muut toiminnan tuotot ja sijoitustoiminnan tuotot olivat suuremmat kuin talousarviossa oli arvioitu.

Suomen ortodoksisen kirkon toimintakuluista suurimmat olivat vuonna 2023 henkilöstökulut 2 569 828,24 euroa (2022 2 457 200,60), annetut avustukset 1 625 475,65 (2022 1 446 704,42) ja palvelujen ostot 1 369 611,92 (2022 1 295 358,06). Yhteensä kaikki vuoden 2023 toimintakulut olivat 6 194 318,49 euroa (2022 5 783 486,03). Vuoden 2023 talousarviossa toimintakulujen arvioitiin olevan 6 300 100,00 euroa.

Kirkon eläkekassan menot, poistot ja sijoitustoiminnan menot olivat yhteensä 1 547 176,11 euroa (2022 1 585 096,98). Suomen ortodoksisen kirkon kaikki menot yhteensä olivat vuodelta 2023 7 750 827,39 euroa (2022 7 518 465,85). Talousarviossa kaikkien menojen arvioitiin olevan vuodelle 2023 7 869 800,00 euroa.

Suomen ortodoksisen kirkon tilinpäätös 2023 oli alijäämäinen 29 780,99 euroa (2022 14 103,88). Talousarviossa alijäämän arviotiin olevan 259 100,00 euroa.

Taloussäännön mukaan sitovuustaso on kustannuspaikka. Talousarvion toteutumisesta on selvitys tilinpäätöksessä sekä kustannuspaikkakohtaisessa raportissa, **liitteet 30 a ja 30 b OSITTAIN SAL.PID.**

Esitys:

Kirkollishallitus allekirjoittaa kirkon keskusrahaston vuoden 2023 tilinpäätöksen ja tilinpäätöksen alijäämä 29 780,99 euroa kirjataan edellisten tilikausien ylijäämä tilille.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Merkittiin pöytäkirjaan, että tilintarkastajilta saadun ohjeen mukaan läsnä olevat varajäsenet eivät allekirjoita tilinpäätöstä, vaan allekirjoittajina ovat kirkollishallituksen varsinaiset jäsenet.

Taluspäällikön esittely

§ 31

Petsamon luostarin tilinpäätös vuodelta 2023

Taustaa:

Petsamon luostari omistaa neljä vuokrahuoneistoa Kuopiossa. Luostarin tulot ja kulut muodostuvat huoneistoiden tuloista ja kuluista sekä tilikauden suunnitelmanmukaisista poistoista. Tilikaudella ei ole aktivoituja remonttikuluja. Luostarilla on tuottoja yhteensä 25 129,97 (2022, 22 994,72) euroa ja kuluja 13 297,43 (2022 13 578,23) euroa. Tilinpäätöksen ylijäämä on 11 832,54 (2022 9 416,49) euroa ja taseen loppusumma 345 664,93 (2022, 333 832,39) euroa, **liite 31**.

Esitys:

Kirkollishallitus allekirjoittaa Petsamon luostarin vuoden 2023 tilinpäätöksen. Tilinpäätöksen ylijäämä 11 832,54 euroa kirjataan edellisten tilikausien ylijäämä tilille.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Merkittiin pöytäkirjaan, että tilintarkastajilta saadun ohjeen mukaan läsnä olevat varajäsenet eivät allekirjoita tilinpäätöstä, vaan allekirjoittajina ovat kirkollishallituksen varsinaiset jäsenet.

Taluspäällikön esittely

§ 32

Konevitsan luostarin tilinpäätös vuodelta 2023

Taustaa:

Konevitsan luostarin omaisuus koostuu rahastoista, jotka kirjapidossa kirjataan hankintahintaan tai sitä alempaan tilinpäätöspäivän markkina-arvoon. Luostarilla oli sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuottoja tilikaudella 172,38 euroa. Kuluja oli 18,28 (2022 353,24) euroa. Tilinpäätöksen ylijäämä on 154,10 euroa (2022 -353,24) ja taseen loppusumma 60 155,89 (2022 60 001,79) euroa, **liite 32**.

Esitys:

Kirkollishallitus allekirjoittaa Konevitsan luostarin vuoden 2023 tilinpäätöksen. Tilinpäätöksen ylijäämä 154,10 kirjataan edellisten tilikausien ylijäämä tilille.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Merkittiin pöytäkirjaan, että tilintarkastajilta saadun ohjeen mukaan läsnä olevat varajäsenet eivät allekirjoita tilinpäätöstä, vaan allekirjoittajina ovat kirkollishallituksen varsinaiset jäsenet.

Taluspäällikön esittely

§ 33

Valamon luostarin vuoden 2023 tilinpäätöksen vahvistaminen ja talouden seuranta

Taustaa:

Valamon luostari toimitti tilinpäätöksen vuodelta 2023 kirkollishallitukselle 13.3.2024. Valamon tilinpäätös on tilintarkastettu ja siitä on annettu tilintarkastuskertomus 7.3.2024.

Tilinpäätös on ylijäämäinen 366 496,76 euroa (vuonna 2022 alijäämä oli 296 780,40 euroa). Luostarin toiminnan- ja varainhankinnan tuotot olivat yhteensä vuonna 2023 noin 4,2 miljoonaa euroa (vuonna 2022 ne olivat noin 3,5 miljoonaa euroa). Vuonna 2023 luostari on saanut yli 590 000 euroa testamenttilahjoituksena.

Luostarin toiminnan- ja varainhankinnan kulut olivat vuonna 2023 noin 3,8 miljoonaa euroa (vuonna 2022 ne olivat myös noin 3,8 miljoonaa euroa). Henkilöstökulut olivat vuonna 2023 noin 1,2 miljoonaa euroa ja muut kulut noin 2,4 miljoonaa euroa. Henkilöstöä oli vuonna 2023 keskimäärin 34 henkilöä, kuten myös vuonna 2022.

Rahalaitoslainaa luostarilla on vuoden 2023 lopussa jäljellä noin 370 000 euroa, vuonna 2022 lainaa oli noin 450 000 euroa.

Luostarin talouden tasapainottamiseksi Valamossa pidettiin marraskuussa 2022 muutosneuvottelut. Neuvottelujen tuloksena lomautettiin 13 palkattuun henkilökuntaan kuuluvaa tammi- ja helmikuuksi 2023. Lisäksi kolme työsuhdetta osa-aikaistettiin, yksi työsuhde irtisanottiin ja yksi vapautunut toimi jätettiin täyttämättä. Luostarin palveluista Trapesa, kirjasto, näyttely ja opisto olivat suljettuna alkuvuonna 2023 noin kaksi kuukautta ja muut palvelut avoinna rajoitetusti.

Valamon luostarin tilinpäätös 2023, **liite 33 a.**

Valamon luostarin tilintarkastuskertomus 2023, **liite 33 b.**

Esitys:

Kirkollishallitus vahvistaa Valamon luostarin tilinpäätöksen vuodelta 2023, mutta edellyttää edelleen toimenpiteitä talouden tervehdyttämiseksi. Valamoa pyydetään lähettämään kuukausittaiset tulos- ja taseraportit kirkollishallitukselle. Lisäksi luostarin on toimitettava taloussäännön mukainen vuoden 2024 talousarvio ja mahdolliset seuraaville vuosille laaditut talousarviot kirkollishallitukselle.

Perustelut:

Luostarin ohjesäännön 32 §:n mukaan kirkollishallitus vahvistaa luostarin tilinpäätöksen.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen johtajan esittely

§ 34

IT- tuen palvelusopimuksen solmiminen

Liitteet 34a – d ovat OSITTAIN SALASSA PIDETTÄVIÄ (Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 621/1999 § 24, 1. mom. alakohdat 17, 20).

Taustaa:

Palvelukeskus on käynyt muutosneuvottelut IT- tukihenkilöstönsä kanssa ja kilpailuttanut toiminnon julkisena hankintana hankintalain vaatimalla tavalla. Kilpailutuksessa kokonaisedullisimman tarjouksen määräaikaan mennessä jätti Officepro Finland Oy, **liite 34 a SAL.PID.**

Tarjouskilpailun jälkeen palvelukeskus ja Officepro Finland Oy ovat hyväksytyt tarjouksen pohjalta laatineet yhdessä palvelusopimuksen, **liitteet 34 b-d SAL.PID.**

Muutettu esitys:

Kirkollishallitus valtuuttaa palvelukeskuksen johtajan Jari Rönkön allekirjoittamaan Suomen ortodoksisen kirkon ja Officepro Finland Oy:n välisen IT-tuen palvelusopimuksen kahden vuoden määräajaksi.

Tänä aikana kirkollishallitukselle toimitetaan yksityiskohtainen selvitys, josta käy ilmi arvioitu ja toteutunut IT-tuen määrä, sen perusteella määritetty em. sopimuksen kokonaiskustannusarvio sekä erittely IT-päällikön tai muuten erikseen ostetun kehitys-, koulutus-, johtamis- ja konsultointipalvelun suunnitelluista ja toteutuneista tehtävistä sekä niiden kustannuksista. Tämän lisäksi selvitetään vuoropuhelussa seurakuntien kanssa seurakuntien IT-tuen ja IT-kehitys-, koulutus-, johtamis- ja konsultointipalveluiden tarve, nykyinen järjestäminen sekä kustannukset. Selvitetään myös mahdollisuutta palkata kirkon keskushallinnon ja seurakuntien yhteinen IT-vastaava.

Edellä todetun johdosta esityksen liitteenä 34b olevan palvelusopimuksen kohta 16 Muut sopimusehdot sopimusaikaa koskeva kohta muutetaan siten, että sopimus on voimassa 24 kuukautta.

Perustelut:

Kirkon IT- tuen ja IT- ympäristön tarkastelu on aiheuttanut tarpeita hakea kustannustehokkaampia ja kattavampia IT- tuen palveluita. Syksyllä ja syystalvella 2023 käytyjen muutosneuvottelujen tuloksena palvelukeskuksella päädyttiin IT- tuen ulkoistamiseen. Neuvottelujen aikana selvisi, että IT- tuen ulkoistaminen on Suomen ortodoksisen kirkon IT- tuen kannalta kokonaistaloudellisin ja toiminnallisesti kattavin ratkaisu. Nyt suunnitellun ratkaisun pohjalta palvelukeskus voi tarjota seurakunnille laadukkaita ja kattavampia IT- tuen palveluita. Tämä ratkaisu mahdollistaa paremmin myös tulevaisuuden kehitystarpeisiin vastaamisen.

Syksyllä 2023 suoritetun avoimen tarjouskilpailun tuloksena yhteistyökumppaniksi valikoitui Officepro Finland Oy. Yhtiöllä on kokemusta kirkollisten kumppanien kanssa toimimisesta ja sen taloudellinen perusta on kunnossa.

Päätös:

Muutetun esityksen mukaan.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kokous keskeytettiin teknistä taukoa varten klo 14.45–14.55 väliseksi ajaksi.

Palvelukeskuksen johtajan esittely**§ 35****Suomen ortodoksisen kirkon palvelukeskuksen tehtäväluokituksen hyväksyminen****Taustaa:**

Yksi asiakirjahallinnon keskeisistä työkaluista on arkistonmuodostussuunnitelma (nyk. nimeltään tiedonhallintasuunnitelma), jossa määritellään organisaation tehtävien hoidon tuloksena kertyvät asiakirjat, niiden säilytysajat ja -tavat sekä salassapito. Sitä säätelee arkistolaki 831/1994 8 §.

Arkistonmuodostussuunnitelma koostuu tehtäväluokituksesta ja raporttipohjasta. Arkistonmuodostussuunnitelman tarkoituksena on auttaa hallitsemaan asiakirjatiedon tiedon koko elinkaarta ja sen aikana tehtyjä toimenpiteitä.

Kirkolla on voimassa olevia arkistonmuodostussuunnitelmia kaksi kappaletta, kirkollishallituksella/hiippakunnilla (arkistosäännössä 1988) ja Helsingin ortodoksisella seurakunnalla (2006). Muilla seurakunnilla on käytössä vuonna 1984 voimaan tullut vanhamuotoinen arkistokaava (arkistosääntö 1984). Nämä kaikki ovat Kansallisarkiston hyväksymiä.

Tehtäväluokituksen tarkoituksena on muodostaa yleiskuva organisaation tehtävistä. Sen tietosisältöä tarvitaan muiden lakisääteisten asianhallinnan välineiden laatimiseen, tehtäväluokitus on pohjana esimerkiksi palvelukeskuksen asianhallintajärjestelmää ohjaavassa tiedonohjaussuunnitelmassa sekä asiarekisterin pitämisessä.

Palvelukeskuksen tulevan tiedonhallintasuunnitelman pohjaksi laaditussa tehtäväluokituksessa on yhdeksän pääluokkaa, **liite 35 a** ja pää rakenne on pidetty mahdollisimman pitkälle samana kuin tällä hetkellä käytössä olevan tehtäväluokituksen rakenne, **vertailu liite 35 b**. Tällä hetkellä käytössä oleva tehtäväluokitus on hyväksytty osana kirkollishallituksen arkistosääntöä (KH pöytäkirja 18.11.1988 § 394 Arkistosäännön hyväksyminen).

Esitys:

Hyväksytään **liitteen 35 a** mukainen tehtäväluokitus Suomen ortodoksisen kirkon palvelukeskuksessa käytettäväksi. Tehtäväluokitus on uudistettu vastamaan palvelukeskuksen nykyisiä tehtäviä ja sitä käytetään pohjana kirkon tiedonhallintasuunnitelman laadinnassa ja asioiden rekisteröinnissä sekä asianhallintajärjestelmän tiedonohjaussuunnitelmassa. Palvelukeskuksen asiarekisterin eli diaarin asioiden tunnukset (signumit) vaihdetaan taannehtivasti, vuoden 2024 alusta lähtien tässä päätöksessä hyväksytyiksi tunnuksiksi. Uusia signumeita käytetään palvelukeskuksessa uudelleen käyttöön otettavassa asianhallintajärjestelmässä.

Perustelut:

Hyväksyttävänä olevan tehtäväluokituksen kokoamisessa on huomioitu seuraavia seikkoja. Tiedonhallintalain (laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta 906/2019) voimaantulon jälkeen tietojen käsittelyssä erotetaan tietojen säilyttäminen (eli määräaikainen säilyttäminen) ja tietojen arkistointi (eli pysyvä säilyttäminen). Tämä huomioidaan myös parhaillaan laadittavassa palvelukeskuksen tiedonhallintasuunnitelmassa, jossa kuvataan sekä tietojen määräaikainen säilyttäminen että niiden arkistointi. Pysyvästä säilyttämisestä eli arkistoinnista päättää Kansallisarkisto arkistolain antaman toimivallan perusteella. Määräajan säilytettävien tietojen osalta noudatetaan tiedonhallintalain mukaisesti tiedonhallintalautakunnan antamia säilytysaikasuosituksia.

Nyt hyväksyttävänä oleva tehtäväluokitus toimii runkona ja työvälineenä asiakirjojen säilyttämiseen ja käsittelyyn. Voimassa oleva kirkollishallituksen arkistonmuodostussuunnitelma tehtäväluokituksineen ei vastaa nykyisen lainsäädännön vaatimuksia.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

§ 36

Lähipiirirekisteri-ilmoituskäytännön päivittäminen

Asian aikaisempi käsittely:

Kirkollishallitus on kokouksessaan 31.1.2024 pöytäkirjan asiakohdalla 10 tekemällään päätöksellä päättänyt palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi.

Taustaa:

Kirkollishallitus on kokouksessaan 20.4.2020 päättänyt perustaa Suomen ortodoksiseen kirkkoon lähipiirirekisterin ja kerätä siihen tilinpäätöksen laatimista varten tarpeelliset tiedot

Käytäntö perustuu tilinpäätöksen laatimista koskevaan ohjeistukseen ja kirjanpitolautakunnan (KILA 1829/2008) lausuntoon. Lähipiiritoimien sääntelyllä määritetään lähipiiritoimien tunnistamis-, päätöksenteko-, hyväksyntä-, raportointi- ja valvontakäytännöt. Kirjanpitolautakunnan lausunto löytyy osoitteesta: [KILA 1829/11.11.2008 | EDILEX](#)

Lähipiiritoimella tarkoitetaan kaikkia lähipiiriin kuuluvien kanssa tehtyjä oikeustoimia niiden kohteista tai nimikkeistä riippumatta. Näitä toimia voivat olla esimerkiksi palveluiden ostaminen lähipiiriin kuuluvalta, tai palvelun myyminen lähipiiriin kuuluvalle, lähipiiriin saamat etuudet ja palkat, lainan tai avustuksen antaminen tai erilaiset sopimukset. Oikeustoimi voi olla vastikkeellinen tai vastikkeeton.

Kirjanpitostandardin sekä kirjanpitoasetuksen *lähipiirillä* tarkoitetaan **liitteenä 36 a** olevassa kaaviossa mainittuja henkilöitä. Täytetyt lähipiiritoimia koskevat lomakkeet kootaan toimintakertomukseen tilintarkastusta varten.

Lähipiiri-ilmoituksen yhteyteen on tarkoitus nyt liittää vapaaehtoisuuteen pohjautuva sidonnaisuuksista ilmoittaminen. Sidonnaisuuksista ilmoittamisesta ei ole Suomen ortodoksisessa kirkossa säädetty mitään OrtKL:ssa eikä myöskään OrtKJ:ssä. Tämän vuoksi kyse on kirkollishallituksen suositukseen perustuvan käytännön luomisesta. Suosituksen tarkempi sisältö jäisi siten vähitellen muodostuvan käytännön varaan. Mahdollisista sidonnaisuuksista ilmoittaminen koskisi kaikkia sellaisia sidonnaisuuksia, joilla voi olla merkitystä palvelukeskuksen johtoryhmän jäsenyyteen liittyvän tehtävän sekä kirkollishallituksen jäsenen tehtävän hoitamisessa.

Johtoryhmän jäsenten lisäksi muun keskushallinnon henkilöstön sidonnaisuuksista ilmoittamisesta ja nykyisestä sivutoimilupakäytännöstä on keskusteltu palvelukeskuksen henkilöstöpalaverissa 19.3.2024. Keskustelussa tuli esille tarve selvittää asiaa tarkemmin eri aikoina solmittujen työsuhteiden osalta yhtenäiseen sivutoimi-ilmoituskäytäntöön pääsemiseksi. Eroja on tällä hetkellä mm. siinä, onko työsuhteissa ylipäätään kirjauksia asiasta ja minkä sisältöisiä mahdolliset kirjaukset ovat. Samalla on tarkoitus arvioida, onko tämän lisäksi tarkoituksenmukaista ulottaa suositus sidonnaisuusilmoituksen antamisesta koko keskushallinnon henkilöstöön.

Kirkollishallituksen työjärjestyksen 3 §:n 2 momentin nojalla palvelukeskuksen toimintaa johtaa palvelukeskuksen johtaja, joka on käynnistänyt sivutoimilupakäytännön selvitys- ja yhtenäistämistyön muun kuin johtoryhmään kuuluvan palvelukeskuksen henkilöstön osalta.

Muutettu esitys:

Kirkollishallitus päivittää 20.4.2020 perustettuun lähipiirirekisteriin liittyvän

ilmoituskäytännön. Ilmoituksen yhteyteen liitetään tilikaudesta 2023 alkaen vapaaehtoisuuteen pohjautuva ilmoitus sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä palvelukeskuksen johtoryhmän jäsenyyteen liittyvän tehtävän sekä kirkollishallituksen jäsenen tehtävän hoitamisessa. Samalla päivitetään asiaan liittyvä ilmoituslomake ja tietosuojaseloste/rekisteröidyn informointi, **liitteet 36 b ja c**.

Liitteen 36b kohdan 2. kysymys muutetaan seuraavaan muotoon: ”Oletko sinä tai joku lähipiiristäsi ollut vuoden 2023 aikana osallisena oikeustoimessa, jonka toisena osapuolena on ollut Suomen ortodoksinen kirkko?”

Perustelut:

Sidonnaisuusilmoituskäytännön tarkoituksena on päätöksenteon avoimuuden ja läpinäkyvyyden edistäminen. Sidonnaisuusilmoitusten avulla voidaan ennakolta estää mm. tilanteita, joissa luottamus palvelukeskuksen johtoryhmän jäsenten sekä kirkollishallituksen jäsenen toiminnan puolueettomuuteen voisi vaarantua. Sidonnaisuudesta voi seurata myös esteellisyytilanne. Esteellisyyсарviointi tehdään näissäkin tilanteissa hallintolain (434/2003) säännösten ja hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti tapaus- ja asiakohtaisesti.

Palvelukeskuksen johtoryhmän jäsenten osalta on perusteltua lisäksi sopia mahdollisesta sivutoimesta tai yrittäjätoimesta ilmoittamisesta työnantajalle. Sopiminen on tarpeen sen vuoksi, että työsopimuslain (55/2001) tarkoittamassa työsopimussuhteessa olevia henkilöitä ei virkasuhteesta poiketen koske velvoite ilmoittaa sivutoimista tai hakea sivutoimilupaa, jos tällainen työskentely tapahtuu työajan ulkopuolella. Palvelukeskuksen johtoryhmän jäsenet ovat antaneet suostumuksensa järjestelylle, **liite 36 d**.

Kirkollishallituksen työjärjestyksen 4 §:n 1 momentin kohdan 6 mukaan kirkollishallituksen kollegio ottaa työjärjestyksen 3 §:n 4 momentissa tarkoitettujen palvelualuejen vastaavat työntekijät sekä lakimiehen, jotka muodostavat palvelukeskuksen johtoryhmän. Tämän vuoksi edellä kerrotun suositukseen perustuvan menettelyn aloittaminen edellyttää palvelukeskuksen johtoryhmän jäsenten osalta kirkollishallituksen päätöstä.

Päätös:

Muutetun esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

§ 37

Oikaisuvaatimus 8.2.2024 Helsingin ortodoksisen seurakunnan neuvoston päätöksestä 18.1.2024 § 7

Esteellisyys: Jefim Brodkin, Elina Palola

Taustaa:

Helsingin ortodoksisen seurakunnan valtuuston vaalin järjestäminen on estynyt laissa säädetyssä aikataulussa vaalialuejakoa koskevaan valtuuston päätökseen 11.5.2023 liittyvän muutoksenhaun johdosta. Voimassa olevassa ortodoksisen kirkon kirkkolaisissa (985/2006) eikä myöskään kirkkojärjestyksessä (12.12.2006/174 v. 2007) ole säännelty menettelystä, jos vaalien järjestäminen on estynyt laissa säädetyssä aikataulussa. Tämän johdosta kirkollishallitus on antanut seurakunnalle

20.12.2023 päivätyn ohjeen Helsingin ortodoksisen seurakunnan toimielimien toimikauden jatkumisesta nk. jatkuvuusperiaatteen perusteella 1.1.2024 alkaen, kunnes vaalit on saatu pidettyä.

Oikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös:

Helsingin ortodoksisen seurakunnan seurakunnanneuvoston kokouksessaan 18.1.2014 pöytäkirjan 7 §:n kohdalla tekemä päätös. Neuvosto on ko. päätöksellään kiittänyt isä Fomaa aloitteellisesta toiminnasta ja merkinnyt asian tiedoksi. Seurakunnanneuvosto on päättänyt, että ”... Se ei esitä toimitusvaltuustolle uuden jäsenen valintaa, sillä neuvosto on edelleen riittävä kooltaan riittävä toimivaltaisuuden toteutumisen suhteen.”

Oikaisuvaatimus:

Seurakunnanvaltuuston jäsenten Ulla Saarisen ja Kim Kilpisen oikaisuvaatimus 8.2.2024 on **liitteenä 37 a**.

Vaatimukset perusteluineen:

Ulla Saarinen ja Kim Kilpinen vaativat, että Kirkollishallitus kumoo seurakunnanneuvoston päätöksen ja palauttaa asian käsiteltäväksi seurakunnanvaltuustossa.

Oikaisuvaatimuksen mukaan seurakunnanneuvoston jäsenen pappismunkki Foman (Tomi Mononen) anottua eroa neuvoston jäsenyydestä seurakunnanneuvosto ei ole esittänyt seurakunnanvaltuustolle eronpyynnön käsittelemistä, vaan on kokouksessaan 18.1.2024 merkinnyt asian tiedoksi. Edelleen neuvosto on päättänyt, että se ”ei esitä toimitusvaltuustolle uuden jäsenen valintaa”. Näin menetellessään seurakunnanneuvosto on ylittänyt toimivaltansa ja toiminut OrtKL 51 §:n ja 58 §:n vastaisesti.

Seurakunnan lausunto:

Seurakunnan lausunto 4.3.2023, sähköpostikokouksen 1-3.4.2024 pöytäkirja sekä pöytäkirja 21.3.2024 ovat **liitteenä 37 b**.

Oikaisuvaatimuksen tekijöiden vastine:

Oikaisuvaatimuksen tekijöiden vastine 27.3.2024 seurakunnan antamaan lausuntoon on **liitteenä 37 c**.

Esitys:

Helsingin ortodoksisen seurakunnan seurakunnanneuvoston 18.1.2024 pöytäkirjan 7 §:n kohdalla tekemä päätös kumotaan ja asia palautetaan seurakunnanneuvostolle valmistetavaksi seurakunnanvaltuuston päätöksentekoa varten.

Perustelut:

OrtKL 51 §:n 3 momentin mukaan luottamustoimesta voi erota pätevistä syistä. Eron myöntämisestä päättää se toimielin, joka on valinnut luottamushenkilön.

OrtKL 59 §:n mukaan seurakunnanneuvoston tehtävänä on vastata seurakunnanvaltuuston päätösten valmistelusta. Sama asia on täsmennetty OrtKJ 94 §:n 1 momentin kohdassa 3. Sen mukaan seurakunnanneuvoston tehtävänä tehdä esitykset seurakunnanvaltuustolle. Seurakunnanneuvoston tulee tehdä valtuustolle ratkaisuesitys eronpyyntöasiassa normaalin hallintokäytännön mukaisesti edellä selostettuihin OrtKL:n ja OrtKJ:n säännöksiin perustuen. Kyse on ns. valmistelupakosta, josta valmistelevalle toimielimelle on mahdollista poiketa vain nimenomaisen lainsäädännön nojalla.

Seurakunnanneuvoston ratkaisuesityksen tulee sisältää myös neuvoston perustelut esitykselleen. Seurakunnanneuvoston on siten katsottava toimineen OrtKL 59 §:n ja OrtKJ 94 §:n 1 momentin

kohdan 3 vastaisesti jättäessään seurakunnanneuvoston jäsenen eronpyyntöasian valmistelematta seurakunnanvaltuustolle.

Eroaminen seurakunnanneuvoston jäsenyydestä edellyttää seurakunnanvaltuuston asiassa tekemää lainvoimaista päätöstä. Seurakunnanneuvoston on siten myös katsottava ylittäneen toimivaltansa päättäessään olla valmistelematta ja esittämättä valtuustolle neuvoston jäsenen eronpyyntöasiaa. Kirkollishallitus kiinnittää seurakunnanneuvoston huomiota siihen, että toimielimien toimikauden jatkuessa kunkin seurakunnan toimielimen tulee 1.1.2024 alkaen edelleen hoitaa OrtKL:iin ja OrtKJ:een perustuvat lakisääteiset tehtävänsä, kunnes vaalit on saatu pidettyä.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Jefim Brodkin ja Elina Palola eivät esteellisinä (hallintolaki 28.1 § kohta 7) osallistuneet asian käsittelyyn eivätkä päätöksentekoon.

Jefim Brodkinin esteellisyyden vuoksi tämän asian toiseksi pöytäkirjantarkastajaksi valittiin Mikko Sidoroff.

Tiedoksi

§ 38

Lausunto Oikeusministeriön lausuntopyyntöön vanhemmuuslain ja oikeusgeneettisestä vanhemmuus-tutkimuksesta annetun lain nojalla annettavista asetusluonnoksista, **liite 38**.

Esitys:

Merkitään tiedoksi

Päätös:

Esityksen mukaan.

Huomionosoitukset

§ 39

Arkkipiispa Leo on 24.3.2024 palkinnut äitejä Pyhän Karitsan Ritarikunnan 1. luokan rintamerkillä seuraavasti:

Irene Dahlman
Laura Delicosta-Faltas
Rauni Harikkala
Annina Holmberg

Helsingin seurakunta
Turun seurakunta
Turun seurakunta
Helsingin seurakunta

Lea Jehkinen	Taipaleen seurakunta
Tetiana Kirichenko	Helsingin seurakunta
Miila Liinanotko	Turun seurakunta
Jaana Pössi	Joensuun seurakunta
Riitta Rautamäki	Helsingin seurakunta
Anastasia Rossi	Helsingin seurakunta
Olga Sissonen	Joensuun seurakunta

Arkkipiispa Leo on 25.3.2024 myöntänyt seuraavan huomionosoituksen:

Pappismunkki Serafim Seppälä, arkkimandriitan arvo.

Arkkipiispa Leo on 31.3.2024 myöntänyt seuraavat huomionosoitukset:

Matti Tolvanen, Pyhän Karitsan ritarikunnan 1. luokan komentajamerkki
 Sirpa Koriala, Pyhän Karitsan ritarikunnan komentajamerkki
 Maija Tenojoki, Pyhän Karitsan ritarikunnan komentajamerkki

Pekka Metso, Pyhän Karitsan ritarikunnan 1. luokan ritarimerkki
 Igumenia Ksenia, Pyhän Karitsan ritarikunnan 1. luokan ritarimerkki
 Maija Viippola, Pyhän Karitsan ritarikunnan 1. luokan ritarimerkki

Allan Jeffery, Pyhän Karitsan ritarikunnan 1. luokan mitali
 Milja Sarlin, Pyhän Karitsan ritarikunnan 1. luokan mitali

Lisäksi arkkipiispa Leo on palkinnut Helsingin hiippakunnan papistoa seuraavasti:

Rovasti Konstantin Strekachev, epigonaation kanto-oikeus
 Rovasti Pavel Pugovkin, epigonaation kanto-oikeus
 Pastori Sergei Petsalo, kultaristin kanto-oikeus

Kuopion ja Karjalan metropoliitta Arseni on palkinnut hiippakuntansa työntekijöitä seuraavasti:

Kirkkoherra Bogdan Grosu, rovastin arvo
 Kirkkoherra Tuomas Järvelin, rovastin arvo
 Kirkkoherra Aleksander Roszczenko, rovastin arvo
 Pastori Mikko Sidoroff, rovastin arvo

Pastori Marko Mäkinen, kultaristin kanto-oikeus
 Pastori Kaarlo Saarento, kultaristin kanto-oikeus
 Kanttori Aleksi Suikkanen: Director Cantus -arvonimi

Oulun metropoliitta Elia on palkinnut Oulun hiippakunnan papistoa seuraavasti:

Pastori Heikki Honkamäki, rovastin arvo
 Rovasti Mikael Punnala, epigonaation kanto-oikeus

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Esityksen mukaan.

Kokouksen päättäminen**§ 40**

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.16.

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Kirkollishallituksen istunnon 10.4.2024 pöytäkirja on tarkastettu 17.4.2024 ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Pöytäkirja on lisätty kirkon internetsivuille 18.4.2024 ja määräaika oikaisuvaatimukselle ja valitukselle lasketaan edellä mainitusta päivämäärästä.

Aika ja paikka alussa mainitut

Puheenjohtaja

Leo

Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa

Pöytäkirjan tarkastajat

Jefim Brodkin (§ 1–36 ja § 38 -)

Peter Saramo

Mikko Sidoroff (§ 37)

Kirkollishallituksen istunnon sihteeri

Jouni Heino
